

Kako koristim vrijeme

Čuvena američka uzrečica kaže da je vrijeme novac. Koliko vrijeme stvarno vrijedi?

prof. dr. Velimir Srića

Da bi shvatili vrijednost jedne godine, zamislite studenta koji je pao godinu. Da bi osjetili vrijednost jednog mjeseca, pitajte majku koja je prerano rodila. Da bi shvatili vrijednost jednog tjedna, pitajte urednika tjednog lista. Da bi cijenili vrijednost jednog dana, pitajte nadničara koji ujutro kupuje hranu djeci. Da bi doživjeli vrijednost jednog sata, budite zaljubljeni koji nestrpljivo čeka sastanak. Da bi spoznali vrijednost jedne minute, razgovarajte s osobom koja je zakašnila na vlak. Da bi cijenili vrijednost jedne sekunde, upoznajte čovjeka koji je upravo izbjegao saobraćajnu nesreću. Da bi osjetili vrijednost jedne milisekunde, postanite sportaš koji je osvojio olimpijsko srebro, a ne zlato.

Pretpostavimo da u danu koji ima 24 sata spavate 8 sati, tada vam preostaje još 16 sati, a njih dijelite, na primjer, ovako: 10 sati vezano je uz posao, 4 sata uz obitelj, po jedan sat za osobno i javno vrijeme. Dan je uistinu kratak i najveći dio vremena otpada na posao.

U našoj kulturi, kad vas pitaju tko ste, odgovorit ćete što radite. Siguran sam da nećete reći: *Ja sam ponosni roditelj sina i kćerke, dobar igrač šaha, majstor roštilja i zaljubljenik u uzgoj ptica pjeвица, već ćete odgovoriti: Ja sam šef računovodstva u tvornici obuće.*

VAŽNOST DOBRE ORGANIZACIJE VREMENA

Mnogim ambicioznim i „uspješnim“ ljudima posao i karijera znače život, a ostalo im se događa «usput». Za njih najčešće vrijedi poslovnica *vrč ide na vodu dok se ne razbije*. Sređen obiteljski život koji ispunjava zadovoljstvom i srećom važan je za uspjeh u poslovnoj karijeri koliko i akumulator za vožnju automobila. Energija se ne smije samo trošiti, treba ju obnavljati, zato valja posvetiti dovoljno vremena i emotivne energije obitelji.

Jednom je prigodom Lee Iacocca trebao izabrati voditelja razvojnog projekta «teškog» 40 milijuna dolara. Javio mu se mladi, ambiciozni rukovoditelj i rekao samouvjereno: *Ja sam najbolji kandidat za vođu tog projekta. Nitko ne radi više od mene.*

Već deset godina nisam išao na godišnji odmor. Radni mi dan traje barem dvanaest sati, a ne sjećam se subote u životu koju nisam proveo na poslu.

Na to mu Iacocca odgovori: *Upravo ste mi dali tri jaka argumenta zašto vam ne smijem povjeriti ovaj projekt. Naime, toliko loše organizirate posao da vam je radni dan predug, ne odmarate se niti vikendom, a niste u stanju srediti obaveze i poslovni život tako da svake godine možete uzeti praznike i nekud otputovati.*

NADITE VREMENA ZA SVE

Najbolja životna filozofija je istodobno biti „štreber“ i „mangup“. Kad radite, činite to do kraja, ali i kad se zabavljate, to također činite punom snagom! Zato mora-

te naći vremena za sebe, svoje hobije, «razgovor sa sobom», morate posvetiti vrijeme razvoju osobnosti izvan posla i obitelji. U protivnom, ostanete li nekim slučajem bez posla ili obitelji, ostat ćete bez ičega. Isto vrijedi za javni segment koji će nekim ljudima biti važniji, a drugi će ga se odreći u ime privatnog ili osobnog vremena.

NADITE VREMENA DA RAZMISLITE O SEBI

Pogledajmo jedan primjer. Uspješnom mladom čovjeku sa Zapadne obale SAD-a ponuđen je sjajan novi posao. Inače vrlo zadovoljan s onim što je dotad radio, bio je suočen s prijedlogom koji je teško odbiti. Da ostane na poslu koji je perspektivan

---

Ostavi u dnevnom, tjednom i mjesečnom rasporedu barem 25% slobodnog vremena za hitne i važne zadatke koji će iskrnuti, a nisi ih mogao predvidjeti!

Loše korištenje vremena uzrokuje veliki utrošak energije, a mali učinak. Radite cijeli dan, a niste uradili gotovo ništa. Ne znamo li dobro upravljati vremenom, natrpat ćemo si na vrat previše posla koji ćemo raditi površno, užurbano i rascjepkano.

i kojega voli, ili da krene za izazovom nove karijere koja, uz nešto rizika, nudi još sjajnije mogućnosti? Što da radi?

Sjetio se prijatelja sa studija koji je u međuvremenu postao najpoznatiji konzultant za karijere u zemlji i nazvao ga, moleći savjet. *Pomoći ću ti i učiniti ću to besplatno*, reče prijatelj. *Jedini je uvjet da doputuješ k meni u New York vlakom.*

Iznajmit ću avion i sutra doletjeti, reče ovaj, *nemam vremena za trodnevno putovanje vlakom. Ili učini kako sam predložio, ili se snadi sam*, reče mu prijatelj.

Ostatak života ću se gristi ne donesem li najbolju odluku, pomisli naš junak i preko volje sjedne u vlak za New York.

Prvih pola sata čitao je novine, mrzeći pomisao na trodnevno mrcvarenje u vlaku, pitajući se koliko će njegov posao zbog toga trpjeti. Onda je gledao kroz prozor i zabrao telegrafске stupove uz prugu. Zatim je popio kavu i dovršio novine. Malo je prošetao vagonom pa se opet zagledao van, proučavajući sjene planina i šuma u rumenilu večernjeg neba.

Više nije znao što bi radio, a bilo je prerano za spavanje, pa je počeo razmišljati o razlozima putovanja, svojim ambicijama, željama, dosadašnjoj karijeri, ciljevima. Shvatio je da za to već desetljećima nije nalazio vremena i s užitkom je počeo mozgati o sebi.

Nije prošlo niti pola puta, a on je otkrio što želi sa svojim životom i donio odluku. Kad ga je prijatelj dočekao na željezničkoj stanici, on mu nasmijano viknu: *Odlučio sam! Uopće ne trebam tvoj savjet.*

Zato sam i tražio da sjedneš u vlak da bi sa sobom u miru porazgovarao o svojoj dilemi, reče mu na to prijatelj. *Ti najbolje znaš rješiti svoje probleme. Trebaš si samo uzeti vremena da ga potražiš!*

LOŠA ORGANIZACIJA VREMENA IZAZIVA STRES

Razmišljajte ponekad o vremenu, više ćete ga cijeniti. Svakog dana dobivate na dar 86.400 sekundi da s njima uradite što god želite. Zamislite ih kao nepovratni poklon. Iskoristite li ih dobro, dan ćete provesti sretni i zadovoljni. Izgubite li ih, ili potratite na nešto nevrjedno, zauvijek su potrošene i neće se vratiti.

Vrijeme je pravedan resurs. I bogat i siromašan imaju istih 24 sata na dan. I budala i mudrac raspolažu s istih 14.400 minuta dnevno. Vrijeme se ne može spremirati za kasnije, niti uskladištiti. Poveća li se vaša potražnja za njim, ponuda uvijek ostaje ista. Vrijeme je jedini resurs koji se u načelu ne može kupiti novcem.

Loše korištenje vremena uzrokuje veliki utrošak energije, a mali učinak. Radite cijeli dan, a niste uradili gotovo ništa. Ne znamo li dobro upravljati vremenom, natrpat ćemo si na vrat previše posla koji ćemo raditi površno, užurbano i rascjepkano. Glavna dugotrajna posljedica takvog stila privatnog i poslovnog života jest snažna izloženost stresu.

Jedna od važnih ideja koja nam može donijeti efikasnost i uspjeh u suštini je vrlo jednostavna: **Sve što radiš, pokušaj od prve napraviti kako treba!** Napravimo li nešto nekvalitetno, netemeljito i površno, uskoro ćemo morati popravljati. Vrijeme koje smo uštedjeli jer smo zadatak obavili „na brzinu“, bit će višestruko manje od onog koje ćemo izgubiti naknadnim poslovima na istom zadatku.

ŠTO KAD ISKRSNE NEŠTO NEPLANIRANO?

Tipična praksa „zaposlenog“ stručnjaka, što god radio, jest krcati kalendar u kojem gotovo da nema „rupa“. Međutim, uvijek iskrsne važna stvar koju niste planirali niti predvidjeli, a morate ju „ugurati“ u već ionako puni dnevni raspored. Savjet koji je

meni često pomogao u najtežim životnim i poslovnim situacijama glasi: Ostavi u dnevnom, tjednom i mjesečnom rasporedu barem 25% slobodnog vremena za hitne i važne zadatke koji će iskrsnuti, a nisi ih mogao predvidjeti!

Time ćeš izbjeći, ili barem umanjiti, nevolje takozvanog domino efekta, najveće pošasti krcatih kalendara: Kad negdje zakašniš, neki posao radiš dulje od očekivanja ili moraš između planiranih ugurati neplanirani zadatak, ostatak dnevnog rasporeda ruši se poput niza poslaganih domino kocica.

Stari Rimljani slijedili su savjet: *Carpe diem!* Ugrabi dan, iskoristi vrijeme u njemu jer ćeš ga inače izgubiti. Stara irska molitva kaže:

Uzmi si vremena da radiš, to je cijena uspjeha.

Uzmi si vremena da razmišljaš, to je izvor snage.

Uzmi si vremena da se igraš, to je tajna vječne mladosti.

Uzmi si vremena da čitaš, to je temelj mudrosti.

Uzmi si vremena da budeš ljubazan, to je put ka sreći.

Uzmi si vremena da ljubiš i da budeš ljubljen, to je povlastica bogova.

Uzmi si vremena da se smiješ, to je muzika duše.

To posebno vrijedi za bitne poslovne i životne dileme. Mnogi ljudi odgađaju teške i važne odluke pod izgovorom da „nemaju vremena“. Jedan od najvažnijih savjeta na putu prema uspjehu glasi: **Uzmi si vremena za sve bitne odluke! Važne probleme ne treba rješavati na brzinu niti ih «lomiti preko koljena»! Ako je nešto uistinu bitno, nikad ne smije biti hitno!**

UPRAVO IZAŠLO IZ TISKA!!!

IMATE LI PROBLEMA USKLADITI POSLOVNI I PRIVATNI ŽIVOT, ODNOSI PREMA SURADNICIMA, PRIJATELJIMA ILI ČLANOVIMA OBITELJI?

AKO IMATE, OVO JE KNJIGA ZA VAS. NAUČIT ĆE VAS KAKO POSTATI BOLJA OSOBA I POBJEDITI U ŽIVOTNOJ IGRI!

KNJIGU NARUČITE NA:

www.delfin.com.hr